

Отже питання розвитку внутрішніх та зовнішніх інвестиційній завжди знаходились у центрі інтегрованих у світове товариство соціально-правових держав. Тим паче, що в сучасних умовах інвестиції виступають найважливішим способом забезпечення умов виходу держави з економічної кризи, сприяють впровадженню нових технологій, модернізованих видів устаткування, передового досвіду іноземних підприємств, методів управління та виробничої культури, збільшенню продуктивності праці, підвищенню добробуту населення тощо. Тому питання про стан інвестицій в Україні та перспективи їх збільшення особливо нагальне на сучасному етапі економічного розвитку держави.

Бугера О.І.

*Київський національний лінгвістичний університет,
доцент кафедри права, кандидат юридичних наук, доцент*

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ: МОЖЛИВІСТЬ ДЕСТРУКТИВНОГО ВПЛИВУ НА ПРОТИПРАВНУ ПОВЕДІНКУ НЕПОВНОЛІТНІХ

Розглядаючи можливість деструктивного впливу засобів масової інформації на протиправну поведінку неповнолітніх необхідно зазначити, що підґрунття цього впливу базується як на інформаційній складовій, так і на соціальній незрілості та фізіологічній не сформованості організму неповнолітніх, що проявляються у прагненні пізнати нові відчуття, допитливості, недостатній здатності передбачати наслідки своїх дій тощо. Але головне – в яке русло будуть спрямовані їхні бажання та інтереси. Потрібно вміти дати їм вихід у позитивному напрямі, а ті, що мають яскраво виражений негативний характер, – нейтралізувати. Це означає, що треба здійснювати послідовний процес виховання підлітка у сім'ї, школі, на виробництві. На жаль, це робиться далеко не завжди, і тоді психологічні особливості неповнолітнього дістають вихід в асоціальну сферу. Залежно від ступеня педагогічної занедбаності неповнолітнього, антисуспільна поведінка може спочатку набувати характеру дрібного хуліганства, дрібних крадіжок тощо. Однак у процесі подальшої десоціалізації «втрачаються» мотиви, властиві законслухняному підлітку. Залишаючись часто-густо безкарним, він швидко засвоює злочинний досвід. Тут вже повністю включаються такі мотиви, як бажання жити на широку ногу, пиячити, вживати наркотики, вести розпусний спосіб життя. Чинниками, які обумовлюють злочини неповнолітніх, традиційно вважаються: негативний вплив у сім'ї, недоліки у шкільному вихованні, незайнятість суспільно корисною працею, негативний вплив мікросередовища, вади у діяльності правоохоронних органів щодо профілактики злочинів (Джу́жа О. М., Кондратьєв Я. Ю., Кулик О. Г., Михайленко П. П. Кримінологія. 2002, с. 270–273).

Можна стверджувати, що в сучасних умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій деструктивним чинником впливу на протиправну поведінку неповнолітніх можуть виступати засоби масової інформації і, в тому числі, мережа Інтернет.

Дані дослідження впливу засобів масової інформації на підлітків викликають тривогу у соціологів. З'ясувалось, що майже кожен другий учень 8–10 класів свій вільний час проводить за комп'ютером. Як результат – близько третини опитаних школярів уже мають ознаки інтернет-залежності. Зокрема в опитуваннях взяли участь сім тисяч київських школярів. «Найцікавішим засобом інформації» понад 92 % з них назвали Інтернет. Хоч як дивно, але найбільше приваблює Всесвітня мережа дітей можливістю спілкування у різноманітних соцмережах, форумах та чатах. І в цьому криється величезна загроза: з ким та про що переписуються діти, проконтролювати можуть далеко не всі батьки. Тим часом 97 % опитаних підлітків сказали, що знаходять нових друзів саме в Інтернеті. Та найтривожніше те, що близько 3 % школярів зізналися, що відвідують сайти для дорослих. Віртуальне спілкування може свідчити про самотність підлітка та нереалізованість його потреби у живому спілкуванні. А тому батьки повинні на бесіду з дитиною щодня виділяти, як мінімум, одну годину часу. І намагатися знайти альтернативу комп'ютеру.

Але для чималої кількості українських сімей організація дозвілля дитини – непід'ємний фінансовий тягар. Безкоштовні гуртки при школах – скоріше винятки, аніж правило. І повертаючись з уроків, багато хто з учнів сам собі вигадує розважальну програму, в якій телевізор та комп'ютер – головні герої. І це при тому, що уже доведено, що постійний нелімітований перегляд ТВ-передач і гра на комп'ютері – дуже шкідливі речі для здоров'я дитини, причому як фізичного, так і психологічного. Адже це може не тільки зіпсувати, скажімо, зір, а й завдати чималої шкоди ще несформованій психіці. Є кілька найпоширеніших симптомів та ознак, за якими можна розпізнати, що у дитини комп'ютерна залежність, як-от: харчування за комп'ютером, відчуття спустошеності та роздратованості у період перебування поза Інтернетом, залежність настрою від використання комп'ютера, порушення сну. І це – вершина айсберга. Залежність від Інтернету призводить до величезних проблем у спілкуванні в реальному житті і навіть до проявів агресії.

Що робити, аби цього не сталося? Максимально обмежувати перебування дитини в Інтернеті. Причому саме обмежувати, а не повністю забороняти. В ідеалі ж, батьки повинні зробити так, щоб реальне життя дитини було цікавішим за віртуальне. І почати необхідно із запроваджень сімейних традицій вихідного дня. Або просто завантажити дитину так, щоб на «зависання» в Інтернеті у неї не було часу (Дейнека В. Кожен третій підліток–комп'ютерно залежний. 2012, с.1,6).

Державне регулювання щодо вирішення вказаних проблем передбачає зокрема випробуванням нової форми маркування телевізійних програм. Спеціально розроблені «розумні символи» попереджатимуть глядачів про сцени сексу, насильства, вживання наркотиків та нецензурної лексики. Відповідне рішення було прийняте на засіданні Міжвідомчої робочої групи з впровадження національної системи міток для захисту дітей від інформації, яка може шкодити їхньому здоров'ю та розвитку, повідомляє Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. У Нацраді зазначили, що в більшості європейських країн уже давно впроваджені ефективні системи маркування продукції, яка поширюється традиційними електронними засобами масової інформації та новими медіа. В Україні вже розроблено проект так званих «розумних символів», який покликаний замінити існуюче маркування. Нагадаємо, наразі телеконтент маркується зеленим колом (програма для всієї родини), жовтим трикутником (перегляд неповнолітнім дозволений тільки в присутності батьків) і червоним квадратом (тільки для дорослих). Новий метод передбачає позначення сцен насильства, сексу, нецензурної лайки, вживання наркотиків («Розумні символи» попереджують про насильство на телебаченні [Електронний ресурс]: Режим доступу – http://www.pechersk.kyiv-city.gov.ua/ukr/?mode=news&need__id=1037).

Підсумовуючи, необхідно зазначити, що неконтрольований доступ неповнолітніх до інформаційних ресурсів, які присутні в засобах масової інформації і, в тому числі, в мережі Інтернет може сприяти їх протиправній поведінці. При цьому вирішення проблеми необхідно здійснювати комплексно: шляхом удосконалення чинного законодавства; застосуванням технічних можливостей обмеження доступу неповнолітніх до негативної інформації; формуванням відповідних виховних заходів за участі батьків та педагогів.

Мельничук Т. В.

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПОКАЗНИК ЦІНИ ЗЛОЧИННОСТІ В ЗАРУБІЖНІЙ КРИМІНОЛОГІЇ

Кримінологічна наука в арсеналі статистичних можливостей оцінки криміногенної ситуації оперує показником «ціни» злочинності, який покликаний визначити наслідки індивідуальної та масової злочинної поведінки у їх вартісному вираженні. На відміну від пострадянської кримінологічної науки, представники якої здебільшого надають перевагу емпірично-описовому рівню методології визначення ціни злочинності